

Ý nghĩa hoa sen trong Phật giáo

Tác Giả: Saigon Echo s&#u t&#m
Thứ Ba, 14 Tháng 9 Năm 2010 11:02

Ni&#t bàn hay đau kh&# , r&#t l&#i &# n&#i tâm chúng ta mà thôi.

&#

H&#i: Kính b&# ch th&# y, m&# i khi vào chùa nhìn lên bàn Ph&# t, th&# y &# ng Ph&# t ng&# i trên tòa sen, nh&# ng thú th&# t con không hi&# u ý nghĩa c&# a hình &# nh hoa sen nh&# th&# nào? Mà khi vào chùa nhìn đâu cũng th&# y hoa sen c&# . Kính mong th&# y gi&# i thích cho chúng con hi&# u. Con cảm &# n th&# y.

Đáp: Đi&# u th&# c m&# c c&# a Ph&# t t&# v&# v&# n đ&# ý nghĩa tiêu bi&# u c&# a hình &# nh hoa sen, th&# t là h&# u lý và r&#t thú v&# . Vì ý nghĩa c&# a hoa sen, trong nhà Ph&# t gi&# i thích r&#t r&# ng và r&#t quý tr&# ng hoa sen. Có th&# nói hoa sen là m&# t đ&# c tr&# ng mà ph&# n l&# n rãi rác trong các kinh đ&# n Ph&# t giáo: Nguyên Th&# y và Phát Tri&# n đ&# u có đ&# c p đ&# n. M&# t b&# Kinh Đ&# i Th&# a tr&# ng đ&# i mà h&# u h&# t Ph&# t t&# thu&# c Ph&# t giáo B&# c Tông ít nhi&# u đ&# u có đ&# c t&# ng qua, ch&# ng nh&# ng đ&# c t&# ng thôi mà còn quan tâm nghiên c&# u h&# c h&# i n&# a, đó là b&# Kinh Di&# u Pháp Liên Hoa.

Ngoài ra, hoa sen còn đ&# c bi&# u tr&# ng qua nh&# ng lãnh v&# c khác mang tính đ&# c thù văn hóa c&# a m&# i qu&# c gia dân t&# c theo Ph&# t giáo. Nh&# t là đ&# i v&# i các n&# c Ph&# t giáo Á Châu. Đ&# i v&# i các n&# c Ph&# t giáo Á Châu, tiêu bi&# u là Trung Hoa và Vi&# t Nam... hoa sen đ&# c tr&# ng bày trong chùa ho&# c qua các phù hi&# u c&# đoàn hay các phù hi&# u khác c&# a m&# t vài đoàn th&# trong Ph&# t giáo. Nh&# đoàn th&# Gia Đình Ph&# t T&# ch&# ng h&# n. Và trong các Tông phái Ph&# t giáo có m&# t Tông l&# y hoa sen mà đ&# t tên cho m&# t Tông phái, đó là T&# nh Đ&# Tông, còn g&# i là Liên Tông. Nh&# v&# y, cho chúng ta th&# y m&# t cách khái quát r&# ng, hình &# nh hoa sen trong Ph&# t giáo cái thâm nghĩa c&# a nó quan tr&# ng đ&# n ng&# n nào. Vì th&# , &# đây, chúng tôi ch&# xin gi&# i thích m&# t cách khái l&# c qua m&# t vài đ&# c tính tiêu bi&# u mang tính &# n nghĩa trong giáo lý Ph&# t giáo mà thôi.

Ý nghĩa hoa sen trong Phật giáo

Tác Giả: Saigon Echo s̄ u t̄ m
Thứ Ba, 14 Tháng 9 Năm 2010 11:02

Đi lo i hoa sen có 8 đ c tính tuy t di u sau đây: 1. Không nhi m. 2. Tr ng thanh. 3. Kiên nh n. 4. Viên dung 5. Thanh l ng. 6. Hành tr c. 7. Ng u không. 8. B ng th c.

1. Đ c tính không nhi m: Hoa sen dù m c lên t b n nh , nh ng tính ch t c a nó v n không mang mùi hôi c a b n. Ca Dao Vi t Nam có bài nói v đ c tính không c u nhi m n y:

*Trong đ m gì đ p b ng sen
Lá xanh bông tr ng l i chen nh y vàng
Nh y vàng bông tr ng lá xanh
G n b n mà ch ng hôi tanh mùi b n.*

Dù n m trong b n tr i qua nhi u ngày tháng, nh ng hoa sen v n ch ngày v n mình lên kh i m t n c đ n ra và r i khoe h ng khoe s c, ngát t a h ng th m cùng kh p đ t tr i. Ta th y gi a b n và hoa không dính dáng gì nhau. B n là t ng tr ng cho phi n nã nhi m ô, còn hoa sen là tiêu bi u cho thanh t nh. Đi u n y, đ nói lên cái ý nghĩa thâm tr m là ch Phật B tát ra đ i, các Ng ài v n sinh ho t trong dòng đ i, nh ng các Ng ài không bao gi b c u nhi m. C tr n b t nhi m tr n là th . Ng c l i, chúng ta thì có khác. Chúng ta đ ng đ u nhi m đó. M c dù trong m i ng i chúng ta đ u s n có hoa sen b t c u nhi m n y. Hoa sen là đ tiêu bi u n đ cho m i ng i chúng ta ai ai cũng s n có Phật tánh. Mà Phật tánh v n không c u nhi m, vì b n ch t c a nó thanh t nh sáng s u t. Nh ng vì chúng ta theo dòng vô minh v ng nghi p mà t o ra nhi u t i l i đ r i b dính m c trong tr n lao ô nhi m. Đó là đ c tính th nh t.

2. Tr ng thanh: Tr ng thanh là lóng trong. Đi m đ c bi t là ch nào có hoa sen m c, thì ch đó n c không bao gi đ c. Do đó, khi chúng ta hái hoa sen, thì kh i c n ph i r a, b i hoa sen không dính b n nh . B i vì b n ch t c a nó mang s n tính tr ng thanh. Đi u n y đ nói lên cái ý nghĩa bi u tr ng r ng, n i nào có ch Phật, B tát ra đ i, thì n i đó s đ m l i cho chúng sanh có s an n mát đ u. Ng c l i, n i nào có nh ng ph n t x u ác b t l ng, thì n i đó ch c ch n là s x y ra l m đ i u phi n ph c h a h i b t an.

Đ c tính tr ng thanh n y, các loài hoa khác không có. Đ c tánh n y, n u chúng ta khéo bi t áp đ ng vào đ i s ng th c t h ng ngày, thì cũng r t là l i ích. Vì sao? Vì có th ng xuyên lóng l ng c u u phi n nã thì n c h tâm c a chúng ta m i trong s ch thanh l ng đ c. Mà phi n nã không có, t t nhiên là chúng ta s có an l c h nh phúc ngay.

Ý nghĩa hoa sen trong Phật giáo

Tác Giả: Saigon Echo s&#u t&#m
Thứ Ba, 14 Tháng 9 Năm 2010 11:02

3. Kiên Nh&#n: Nh&# chúng ta đã bi&#t, hoa sen là lo&#i tức căn th&#o, t&#c m&#t lo&#i có n&#y m&#m t&# r&# c&# c&#a năm tr&#c. Hoa sen mang đ&#c tính kiên nh&#n r&#t là k&# thú. R&# c&# c&#a nó n&#m trong bùn th&#t lâu đ&# ch&# đ&#i khi h&#i t&# đ&#y đ&# nhân duyên là nó s&# n&#y m&#m ngay. S&# ch&# đ&#i đó, t&#c là đ&#c tánh kiên nh&#n. Đ&#c tánh n&#y, r&#t c&#n thi&#t trong đ&#i s&#ng h&#ng ngày c&#a chúng ta. Ng&#i nào có đ&#c tánh kiên nh&#n n&#y, thì ng&#i đó khi ra làm vi&#c gì ch&#c ch&#n s&# đ&# đ&#t đ&#c thành công. B&#ng ng&#c l&#i, thì khó mong đ&#t đ&#c.

Có nhi&#u khi, vì m&#t vi&#c r&#t nh&# nh&#t nào đó x&#y ra mà chúng ta cũng không đ&# s&#c kiên nh&#n đ&# v&#t qua, thì đ&#ng nói chi đ&#n vi&#c tr&#ng đ&#i. Vi&#c đ&#i cũng nh&# vi&#c đ&#o mu&#n có k&#t qu&# t&#t đ&#p, t&#t nhiên, chúng ta ph&#i có đ&#c tánh kiên nh&#n n&#y. N&#u không, thì khó mà thành công trong b&#t c&# lãnh v&#c nào. Cho nên, đ&#c tánh kiên nh&#n là m&#t đ&#c tánh t&#i thi&#t y&#u trong đ&#i s&#ng h&#ng th&#ng thẳng hoa, khác nào hoa sen đã kiên nh&#n v&#n lên tìm s&# s&#ng cao đ&#p v&#y.

4. Tánh Viên Dung: Đ&#c tánh n&#y, đ&#c bi&#t ch&# có hoa sen m&#i có. Vì hoa sen có nh&#ng cánh hoa bao b&#c g&#ng sen tròn tr&#a. Đây là tiêu bi&#u cho tánh viên giác c&#a m&#i chúng sanh s&#n có. Tánh viên giác v&#t ngoài ph&#m trù nhân duyên đ&#i đ&#i. Hoa sen t&# lúc n&# cho đ&#n lúc tàn, không b&# loài ong b&#m làm h&# ho&#i, khác v&#i các loài hoa khác b&# ong b&#m tìm đ&#n bu đ&#u và hút l&#y nh&#y. Đi&#u n&#y, nói lên tánh viên giác tròn sáng vô ng&#i, không b&# c&#nh nào có th&# làm tiêu ho&#i ô nhi&#m nó đ&#c.

5. Thanh L&#ng: Thông th&#ng các loài hoa thi nhau đua n&# vào mùa Xuân, vì mùa Xuân là mùa mát m&#. Ng&#c l&#i, chúng không th&# n&# hoa vào mùa Thu hay mùa Đông. Vì mùa Thu là mùa hay có m&#a phùn còn mùa Đông thì giá l&#nh. Do đó, không thích h&#p cho các loài hoa khai hoa n&# nh&#y. Khác h&#n các loài hoa khác, hoa sen l&#i n&# vào mùa H&#, đây là mùa nóng b&#c. Đi&#u n&#y, đ&# nói lên ý nghĩa ch&# Phật B&# tát ra đ&#i trong cõi đ&#i ngũ tr&#c, chúng sanh đ&#y đ&#y phi&#n não, b&#c bách khó ch&#u, các Ngài mang l&#i n&#c cam l&# t&# bi đ&# t&#i t&#m làm mát đ&#u cho m&#i ng&#i.

Gi&#a mùa hè oi &# nóng b&#c, nh&#ng hoa sen v&#n b&#t ch&#p s&# nóng b&#c đó mà v&#n v&#n mình m&#c lên, đ&# nói lên r&#ng, dù chúng ta đang s&#ng trong nhà l&#a tam gi&#i đang b&# thi&#u đ&#t b&#i nh&#ng th&# l&#a đ&#c v&#ng tham sân si...nh&#ng chúng ta v&#n c&# g&#ng b&#n tâm nh&#n n&#i ch&#u đ&#ng đ&# kh&#c ph&#c v&#t qua. Đ&#ng th&#i dùng n&#c chánh pháp đ&# t&#i t&#m làm mát đ&#u tâm h&#n.

Ý nghĩa hoa sen trong Phật giáo

Tác Giả: Saigon Echo s&#u t&#m
Thứ Ba, 14 Tháng 9 Năm 2010 11:02

6. Hành tr&#c: Hành tr&#c là ch&# cho thân ngay th&#ng. Không có loài hoa nào m&#c lên mà có thân hình (c&#ng sen) ngay th&#ng nh&# hoa sen. Đi&#u n&#y, đ&# tiêu bi&#u: “ng&#&#i tu hành c&#n ph&#i s&#a thân và tâm cho ngay th&#ng”. Trong Kinh Duy Ma C&#t có câu nói: “Tr&#c tâm t&#c th&# đ&#o tràng”. Dù s&#ng trong b&#t c&# hoàn c&#nh thu&#n ngh&#ch nào hay &# b&#t c&# n&#i đâu mà tâm ta ngay th&#ng, t&#c không kh&#i nghi&# hai bên: có, không, ph&#i trái v.v...dù là &# n&#i gi&#a ch&# búa, thì ta cũng bi&#n n&#i đó thành đ&#o tràng. Đ&#o tràng là n&#i thanh t&#nh. Nh&# v&#y, đ&#c tánh ngay th&#ng là đ&#c tánh mà ng&#&#i Phật t&# c&#n ph&#i áp đ&#ng hành trì trong đ&#i s&#ng th&#c t&#. Có th&#, thì chúng ta m&#i có s&# l&#i l&#c, nh&# hoa sen m&#c t&# b&#n th&#ng lên và r&#i khoe h&#&#ng khoe s&#c v&#y.

7. Ng&#u không: Hoa sen tuy thân ngay th&#ng, nh&#ng trong ru&#t thì tr&#ng r&#ng. Đi&#m đ&#c bi&#t n&#y đ&# nói lên m&#t ý nghĩa r&#t thâm tr&#m là ng&#&#i tu hành c&#n ph&#i có tánh h&#x&. Hai đ&#c tánh n&#y B&# tát luôn th&#c hi&#n. Nói đ&#n h&#nh h&#x&, chúng ta li&#n nghĩ ngay đ&#n B&# tát Di L&#c.

*Đ&#c Di L&#c ng&#i tr&# b&#ng đá
&# Bao b&#i tr&#n b&#m đ&# r&#i r&#i
&# M&#c cho th&# cu&#c đ&#y v&#i
&# Đ&#ng đ&#ng nh&# m&#t n&# c&#&#i an nhiên.*

Đ&#i v&#i B&# tát Di L&#c m&#i vi&#c đ&#n và đi, t&#t c&#
ch&# là m&#t n&# c&#&#i an nhiên. M&#t n&# c&#&#i khi nhìn th&#y:

*M&#t trông th&#y s&#c thì thôi
&# Tai nghe th&#y t&#ng nghe r&#i thì không
&# Tr&# tr&# l&#ng l&#ng c&#i lòng
&# Nh&# nh&#ng ta b&#&#c trong vòng tr&#n ai.*

8. B&#ng th&#c: Các loài hoa khác, khi bông tàn m&#i k&#t n&# thành trái và có h&#t. Ng&#&#c l&#i, hoa sen thì không nh&# th&#. Hoa sen n&# ra thì đã có g&#&#ng có h&#t s&#n r&#i. Đó là nhân qu&# đ&#ng th&#i. Đi&#u n&#y, nói lên m&#t tri&#t lý s&#ng; nhân qu&# không bao gi&# sai khác. Nhân qu&# nh&# hình v&#i bóng, hình th&# nào, thì bóng nh&# th&# đó.

Th&# nên, mu&#n cho đ&#i s&#ng đ&#&#c an &#n t&#&#i mát th&#m tho nh&# hoa sen, thì chúng ta nên nh&# đ&#n lý nhân qu&# mà hành x&# tu nhân tích đ&#c, làm l&#i ích cho mình và ng&#&#i, thì ch&#c ch&#n chúng ta s&# có h&#nh phúc an l&#c ngay trong đ&#i s&#ng hi&#n th&#c, không c&#n ph&#i t&#n công hao s&#c tìm n&#i đâu xa xôi. Ni&#t bàn hay đau

Ý nghĩa hoa sen trong Phật giáo

Tác Giả: Saigon Echo s&#u t&#m
Thứ Ba, 14 Tháng 9 Năm 2010 11:02

khä , rät läi ä näi tâm chúng ta mà thôi.

Trên đây, chúng tôi chỉ nêu ra trình bày một cách khái quát về những đức tánh của hoa sen mà thôi. Thực ra, ý nghĩa của hoa sen rất thâm thúy, không thể nào giới thiệu hết được. Tuy nhiên, qua 8 đức tánh tiêu biểu trên, thiết nghĩ, cũng tạm đủ để chúng ta hiểu được phần nào về triết lý và hình ảnh hoa sen biểu trưng trong Phật giáo.